

La comunitat estudiantil en lluita!

La pandèmia de la COVID-19 ha alterat tot el sistema educatiu com el coneixiem. Milers d'estudiants han passat de la nit al dia d'estudiar presencialment a virtualment a causa de les restriccions de mobilitat establertes pel PROCICAT per aturar la propagació del coronavirus.

El passat curs escolar va ser inèdit a causa del confinament obligat per poder aturar immediatament el creixement exponencial de la pandèmia. L'actual curs escolar, el 2020/2021, no ha estat exactament igual però hem vist com, a causa de la desorganització del Departament d'Educació, no ha estat el curs que totes esperàvem.

Presca de temperatura abans d'entrar al centre escolar, protocols de ventilació, rentat de mans freqüent amb sabó o gel hidroalcohòlic són algunes de les mesures, a priori molt bones, per aturar la propagació de la COVID-19 als centres educatius en el curs 2020/2021. Tot i això, tota la comunitat educativa ha estat particip de la dificultat per poder executar-les, termòmetres, gel hidroalcohòlic, material de neteja i més dotació econòmica per la contractació de personal per la neteja del centre educatiu que no arribaven a aquests.

Però la no realització d'aquests protocols no només són causa de la manca de recursos, sinó també perquè s'han pogut observar centres que s'han vist sobrepassats i no han pogut realitzar-los com s'havien de fer. Uns protocols de ventilació que van arribar tard i malament. A principi de curs, en ple hivern, una ventilació creuada obligatòria per frenar la propagació de la COVID-19 feina que milers d'estudiants haguessin d'anar amb jaquetes o mantes a les classes per no passar fred.

Aquests protocols però no han estat elaborats des d'una visió ecològica pel fet que la gran majoria de centres públics de la Generalitat de Catalunya utilitzen energies no renovables per poder escalfar les aules. Els protocols però prioritzen escalfar les aules amb les finestres obertes sense pensar en la petjada ecològica que podria tenir.

El curs escolar 2021/2022

Segons el Departament d'Educació el curs 2021/2022 també serà sanitàriament segur. Uns plans d'actuació ja creats, conjuntament amb el Departament de Salut, seran els que hauran de seguir els centres educatius. Uns plans que no recullen les

demandes de la comunitat educativa i que 'estan oberts a modificacions' segons avanci la pandèmia de la COVID-19.

És a dir, aquests plans d'actuació estan pensats per la situació actual de la pandèmia. No cal ser gaire previsor per saber que aquests seran modificats diverses vegades fins al principi de curs perquè la situació haurà canviat radicalment.

Des del Departament doncs fa gala d'una suposada d'equitat que, segons ells, ha estat present durant aquest curs i seguirà present al següent. Però, no cal doncs investigar molt per saber que aquesta equitat no ha estat present arreu del territori català. Les estudiants més vulnerables han patit una manca de recursos, ja sigui en format econòmic o en format material. A principis de la pandèmia vam observar com milers d'estudiants havien de fer classes virtuals a través de dispositius mòbils i no a través d'ordinadors portàtils. No ha estat fins aquest curs, sobretot a partir del segon/tercer trimestre, que han arribat gran part dels ordinadors portàtils promesos pel Departament d'Educació.

Els grups estables han estat la prioritat del Departament d'Educació des de la represa de les classes presencials però sense estar combinats amb la rebaixa de les ràtios, la contractació de molt més personal, etc. Si bé és cert que el Departament d'Educació ha contractat més personal, no ha estat el necessari per poder rebaixar les ràtios per equiparar-les a les anteriors d'abans de la crisi del 2008.

Les beques, encara sense abonar

En un comunicat anterior, des de l'AJEC es reclamava la igualtat amb millores a les beques de l'estudi. Davant d'una crisi econòmica global no es podien agrandir les barreres econòmiques ja existents per poder exercir un dret bàsic com és l'accés a l'educació.

Hem estat testimonis de com les beques han arribat a final de curs, obviant la nostra reclamació d'obrir el tràmit d'ofici de les beques a l'estudi per tal d'escurçar el temps d'ingrés de l'ajut, que des de l'AJEC realitzàvem a l'antiga Secretaria d'Universitats i Recerca, al Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya. Des d'aquesta, tampoc s'han ampliat les beques ni s'han creat ajuts extraordinaris per pal·liar la bretxa digital tot garantint l'accés a equips i connectivitat a totes les etapes educatives.

Les beques s'assignen segons la renda de l'any anterior i l'AJEC que ha estat un desgavell per la gestió de la crisi provocada per la COVID-19. Famílies que l'any passat optaven a una renda mitjana i aquest han format part de diversos ERTOS i

acomiadaments han vist com els seus estalvis han desaparegut a causa de la crisi i haver de pagar una matrícula abusiva per la universitat.

Estudiants que encara no han rebut les beques després d'estar assignades des de fa mesos és el llegat d'un programa de beques mal gestionat després d'una crisi.

La comunitat universitària, de les més afectades

Fa uns dies la comunitat universitària es tornava a trobar al centre del desgovern de Catalunya. En un nou comunicat del PROCICAT es desescalaven les mesures restrictives però a un mes i mig d'acabar el calendari universitari i a quatre de reprendre el nou curs lectiu no s'ha presentat cap pla de reobertura universitària ni s'ha vist l'intent de redactar-lo.

Les estudiants universitàries doncs ja haurien d'haver tornat a classe des de fa mesos amb un 30% d'aforament en un inici i amb un 50% d'aforament a les classes mesos més tard, però aquesta no és la realitat. La manca d'espai per garantir igualtat de condicions a tots els grups és una gran limitació que fa que sigui poc realista canviar la organització de la docència amb un petit augment de presencialitat.

Els exàmens universitaris han estat, en gran part, en un format presencial imposat, tot i això, les classes han estat, en gran part, en un format virtual, també imposat. D'aquesta manera, volem denunciar la disparitat de mesures aplicades durant el curs veient com el mateix espai que és segur per fer un examen presencial, no ho és del tot per fer docència normal. Des de l'AJEC denunciem una manca de comunicació i pedagogia clara per part de la secretaria d'universitats.

El Batxillerat i les Proves d'Accés a la Universitat (PAU)

La majoria dels estudiants de segon de Batxillerat, juntament amb alguns estudiants de Cicle Formatiu de Grau superior i estudiants lliures, estan a les portes d'enfrontar-se a les Proves d'Accés a la Universitat, més conegudes com les 'PAU'. Unes proves que han mantingut l'estructura adaptada de l'any anterior, minúsculament diferent a la de les proves prèvies. Per això, és urgent destacar la manca d'informació per part de la organització. A unes setmanes de realitzar-les encara hi ha dubtes sobre els exàmens com, per exemple, el lloc de realització.

Cal reconèixer que la generació que enguany s'enfronta a les PAU serà la més atípica de totes. Una generació que ha desenvolupat la totalitat del seu Batxillerat en pandèmia i que, per tant, ha patit limitacions en la qualitat de la docència impartida.

Les estudiants de batxillerat arriben amb moltes desigualtats a aquestes proves respecte anys anteriors. Aquestes han patit un confinament durant el darrer trimestre de primer de batxillerat i durant segon de batxillerat han patit diverses reduccions en la presencialitat dels seus estudis, creant una desigualtat donat que cada centre s'ha organitzat d'una manera diferent.

De cara al futur, el nou batxillerat és una realitat. El curs escolar 2022/2023 s'implementarà una nova modalitat d'aquest ensenyament postobligatori que es centrarà en la interdisciplinarietat, sota el nom de 'general'. En aquesta modalitat es podrà cursar diferents matèries de les altres modalitats, barrejant-les a gust de la estudiant. A banda, també el nou batxillerat també tindrà com a eix central treballar per projectes i no pas com fins ara, que es centrava en el treball individual.

Una mesura que des de l'AJEC ja s'havia plantejat amb anterioritat, però no amb aquestes condicions. Tornem doncs a presenciar la modificació d'un ensenyament sense consultar a la comunitat educativa i a plantejar-lo sense visió de futur. La interdisciplinarietat és vital pel creixement de l'educació, però aquesta modificació s'ha de plantejar general, fins i tot a la universitat. Des de l'AJEC pensem que si l'ensenyament que està enfocat a la universitat treballa de manera radicalment diferent no acabarà sent una eina útil.

Per això, des de l'AJEC la setmana vinent engegarem un projecte, un procés participatiu no vinculant, per poder saber com és el batxillerat que les estudiants pensem i necessitem. D'aquest és presentaran les conclusions al Departament d'Educació a inicis del curs vinent, per poder incidir en la presa de decisions.

Les Proves d'Accés a la Universitat també realitzaran un canvi per poder adaptar-se al nou batxillerat, i aquestes iniciaran la seva nova etapa el curs 2023/2024, coincidint amb la primera promoció del nou batxillerat. Unes proves que encara no se sap res d'elles, qui les prepararà (si el Departament d'Educació o el Departament d'Universitats i Recerca) ni quina estructura bàsica tindran.

Les pràctiques a la formació professional

La formació professional ha estat la major castigada d'aquesta pandèmia. Els cicles formatius són uns ensenyaments pràctics, que han estat en format virtual durant gran part del curs actual. Des de l'octubre del 2020, és a dir, un mes després de l'inici del curs escolar es decidia tancar unilateralment l'ensenyament postobligatori,

confinant l'educació i passant d'un format presencial a un format virtual no acabat de gestionar. Des de l'AJEC recollim el malestar de moltes estudiants que han vist interromput el curs natural dels seus estudis i dels seus períodes de pràctiques i que es troben a l'espera d'opcions per poder cursar la part pràctica dels graus. Reclamem una solució urgent.

Per tot això, des de l'AJEC reclamem:

1. Una planificació clara per part del Departament d'Educació referit a les mesures de l'any 2021/2022.
2. El compromís de mantenir el professorat extraordinari incorporat durant la pandèmia per tal de rebaixar les ràtios.
3. Incloure la comunitat educativa en el procés de disseny del nou batxillerat, tot atenent a les reclamacions dels col·lectius sindicals.
4. El compliment de la rebaixa de preus universitaris aprovada pel Consell de Ministres a l'estiu de 2020. Catalunya fa tard en la seva aplicació.
5. Un compromís ferm del nou govern de la Generalitat per recuperar un finançament de futur per al sistema universitari. Les universitats es troben en emergència econòmica.
6. Informació urgent i clara respecte a la celebració de les PAU d'enguany.

Associació de Joves Estudiants de Catalunya (AJEC)

Barcelona, 27 de maig 2021